

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ – ЗАСІБ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Віра Тимченко,
майстер виробничого навчання
ДПТНЗ «Конотопське ВПУ»,
м. Конотоп, Сумська область, Україна

Анотація. У статті розкривається суть використання цифрових технологій в освітньому процесі. Розглянуто форми дистанційного навчання, його переваги та недоліки при підготовці кваліфікованих робітничих кадрів. Зазначається можливість використання мобільних пристроїв під час вивчення навчального матеріалу, що сприяє кращому засвоєнню нового матеріалу, підвищенню рівня пізнавального інтересу учнів, формуванню професійної та інформаційної культури.

Ключові слова: цифровізація, цифрові технології, дистанційне навчання, здобувачі освіти, виробниче навчання, учень, майстер.

DIGITAL TECHNOLOGIES – A MEANS OF CONDUCTING INDUSTRIAL TRAINING LESSONS IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES

Vera Timchenko
master of industrial training «Konotopsk VPU»,
Konotop, Sumy Region, Ukraine

Abstract. The article reveals the essence of using digital technologies in the educational process. Forms of distance learning, their advantages and disadvantages in training qualified workers are considered. The possibility of using mobile devices when studying educational material is noted, which contributes to better assimilation of new material, increasing the level of cognitive interest of students, and the formation of professional and informational culture.

Keywords: digitalization, digital technologies, distance learning, health education, virobniche navchannya, study, meister.

Складні умови сьогодення переживає освіта України. Двадцять років ХХІ століття внесли кардинальні зміни в усі сфери життя, враховуючи освіту. З одного боку – це деякі проблеми для учнів та викладачів, а з іншого – сприяння стрімкому розвитку цифрових освітніх технологій. Нині у світі здійснюється стрімка трансформація освіти – від традиційної до цифрової, – оскільки цифрова освіта – це ключ до побудови іншої реальності, фундаменту нового життя суспільства (Генсерук, & Мартинюк, 2019, с.158). У сучасному суспільстві освіта людини протікає в умовах інформаційного освітнього середовища, метою якого є розвиток цифрової компетентності особистості. Формування робітничих компетентностей починається в закладі професійної (професійно-технічної освіти) і триває впродовж усього життя.

У сучасних умовах ІКТ-компетентність стає однією з основних вимог сьогодення, тому підготовка здобувачів професійної освіти до успішного

майбутнього наразі є вимогою часу (Імідж сучасного педагога, 2021, с. 27).

Сьогодні весь світ перебуває в умовах необхідності працювати та навчатися по-іншому. Значно поширилася дистанційна робота та дистанційне навчання. У зв'язку зі світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації та повоєнного стану, що має місце в Україні, постала гостра необхідність організації освітнього процесу за нетрадиційними формами навчання. За допомогою цифрових технологій з'явилися нові різноманітні методи організації і форми проведення навчальних занять. Однією із таких форм є дистанційне навчання.

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно - комунікаційних технологій (Положення про дистанційне навчання від 25.04.2013 № 466, п.1.2.). Така форма навчання має як переваги, так і недоліки. Здобувачі освіти можуть вільно обирати місце та час навчання, самостійно звертатись до різних джерел інформації. Недоліком дистанційного навчання є відсутність мотивів до отримання професії та нездатність засвоїти навчальну програму, відсутність отримання робочих навичок, спілкування між одногрупниками. Та все ж таки при всіх своїх недоліках, розвиток інформаційних технологій дає змогу полегшити освітній процес. Наразі цьому сприяє цифровізація. Вона проникає в усі сфери освіти.

Під цифровізацією розуміють перехід на цифровий спосіб зв'язку, запису та передачі за допомогою цифрових пристроїв. Цифровізація – (з англ. digitalization) – це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя. Цифрові технології – це електронні інструменти, пристрої та ресурси за допомогою яких можна створювати, переглядати, розповсюджувати, змінювати, зберігати, вибирати, передавати й отримувати інформацію електронними засобами у цифровій формі (ПК, планшет, ноутбук, смартфони, медіаплеєри, мультимедіа, соціальні мережі тощо).

Цифрове навчання – це будь-яке навчання, в якому використовуються технології. Швидкий технологічний розвиток суспільства змінив світ. Світ став цифровим. Наразі цифровізація визнається головними трендом сучасної вітчизняної освіти. Сучасна професійна освіта не може бути осторонь цифрового навчання. Як і промисловість, професійне навчання також перебуває в безперервному процесі змін. Щоб організувати освітній процес в умовах сучасних викликів, освітяни опанували дистанційні та змішані форми навчання, а це спонукало працювати з інформаційно-комунікаційними технологіями, опановувати їх.

У сучасному цифровому середовищі майстер виробничого навчання повинен уміти за допомогою технічних засобів та інформаційних технологій самостійно шукати, аналізувати та добирати необхідну інформацію, обробляти, зберігати та передавати. Проводити урок виробничого навчання

віддалено, не бачити учнів, не мати можливості пояснити особисто й допомогти в момент виникнення проблеми – ще кілька років тому не могли й уявити таких ситуацій у своїй роботі. Але сучасні умови змусили всіх терміново опанувати цифрові інструменти й нові педагогічні підходи та методики оволодіння предметами, навчання професії.

Вимушене дистанційне навчання стало викликом для всіх учасників освітнього процесу – викладачів, майстрів, учнів та батьків. Організувати якісне виробниче навчання з використанням цифрових технологій виявилось зовсім не просто. Працюючи майстром виробничого навчання в ДПТНЗ «Конотопське ВПУ» з професії «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення» для проведення уроків дистанційного навчання я користуюсь сервісом компанії Google. Безкоштовна платформа Google Classroom об'єднує корисні сервіси Google, організовані спеціально для навчання. Сьогодні вона як ніколи актуальна та популярна, адже учням на карантині потрібно вчитися, а Google Classroom має все для того, щоб це забезпечити (Google Classroom: інструкція, як самостійно створювати онлайн-курси).

Ця платформа інтегрована з іншими сервісами: Google Диск (хмарне сховище, що дозволяє користувачам зберігати свої дані і ділитися ними з іншими користувачами в Інтернеті, надає можливість доступу до файлів або папок педагогічним працівникам та здобувачам освіти); YouTube (відеохостинг, що надає можливість переглядати відеоматеріал); Google Документи (мережевий офісний пакет, що включає текстовий, табличний редактор і службу для створення презентацій, допомагає у створенні різноманітних документів); Gmail (пошукова служба вебпошти, надає можливість надсилати електронні листи до одного чи багатьох учнів в інтерфейсі Google Classroom); Google-календар (для призначення термінів виконання завдань) та інші вебсервіси.

Google Classroom став у нагоді в наш час і дає змогу організовувати навчальний процес через Інтернет. У цьому сервісі можна здійснювати: створювати навчальні групи та додавати учнів; ділитися освітніми матеріалами: відео-, аудіо- та теоретичним матеріалом; створювати завдання й відправляти учням; стежити за виконанням завдань учнями, коментувати та редагувати хід роботи; учень одержує завдання через сервіс, виконує його онлайн і прикріплює свою роботу до завдання; усі документи зберігаються у структурованому вигляді на Google диску; майстру можна перевірити роботу, виставити оцінку, написати коментарі.

Після оцінювання за допомогою кнопки «Повернути» оцінка відправляється на пошту кожного учня. Сервіс дозволяє не тільки давати завдання, а й робити розсилку оголошень, створювати тематичні обговорення. Учні мають можливість відповідати на запитання, здійснювати обмін матеріалами. Під час роботи на платформі Google Classroom, при підготовці до уроків виробничого навчання, приділяю більше уваги вступному інструктажу з презентаційним матеріалом. Здійснюю розробку

інструкційно-технологічних карток (ІТК) з покроковим описом дій. Даю посилання на відеофільми, відеоролики, мультимедійні презентації. Матеріал підбираю за темою уроку, намагаюсь, щоб він був доступним, змістовним, цікавим і зрозумілим. Зручний інтерфейс, розповсюдженість Google серед учнів, простота використання, постійне оновлення, оптимізація для роботи на мобільних пристроях надають переваги над іншими платформами онлайн – освіти.

Спостерігаючи за процесом дистанційного навчання, хочу зазначити, що використання даного сервісу підвищує зацікавленість учнів до отримання нових знань та професійних навичок, розширює кругозір, виховує інформаційну культуру. Але Google Class ні в якому разі не замінює майстра виробничого навчання, а лише надає нові можливості організації навчального процесу. Використання цифрових технологій у профтехосвіті дає можливість здобувачам освіти використовувати набуті навички на практиці. Ці системи завжди поєднують теоретичні модулі з практичними заняттями, допомагають ефективно поєднувати теорію з практикою. Цифровізація професійно-технічної освіти сприяє розвитку цифрових навичок для забезпечення особистісних потреб майбутніх кваліфікованих робітників, а це – запорука успішного розвитку економіки нашої держави.

Список посилань

Базелюк, О. (2022). *Дистанційне навчання – єдино безпечний варіант здійснення освітнього процесу в умовах війни*. https://docs.google.com/document/d/1qphf6ouPFLFtbBNDnWL5ifPzHyRewz3RbV_E5RTEqHc/mobilebasic

Базелюк, О. В. (2018). Формування цифрової культури педагогічних працівників у закладах професійної освіти. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*, (6), 23-36.

Верховна Рада України. (2013, 25 квітня). *Положення про дистанційне навчання № 466*. <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0703-13>.

Генсерук, Г.Р., & Мартинюк, С.В. (2019). Розвиток цифрової компетентності майбутніх учителів в умовах цифрового освітнього середовища закладу вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*, 19, 158-161.

Гермак, О. Л. (2021). Сучасний тренд підготовки робітничих кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України. *Імідж сучасного педагога*, 2(203), 26-29. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-2\(203\)-26-29](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-2(203)-26-29).

Google Classroom: інструкція, як самостійно створювати онлайн-курси. <https://osvitoria.media/news/google-classroom-instruksiya-yak-samostijno-stvoryuvaty-onlajn-kursy>